

Installatievergadering 2024

AGENTSCHAP
BINNENLANDS
BESTUUR

vvsg

Inhoud

Het initiatiefrecht, de gevolgen
van het niet-naleven van dit
recht en de rol van de AD

De installatievergadering van
de gemeenteraad

De vergadering van de raad
voor maatschappelijk welzijn

Politieraad

Begrippen ‘lijst’ en ‘fractie’

Lijst

= kandidaten die zich aan de kiezer presenteren
= stemcijfer

Fractie

= verkozenen voor de gemeenteraad
= aantal zetels

Begrip ‘kartellijst’

- Kartellijst = lijst die in twee fracties splitst
- Keuze aangeven in akte van voordracht kandidaten
 - Akte moet aangeven dat lijst in twee fracties splitst
 - Akte moet aangeven tot welke fractie elke verkozen kandidaat zal behoren
 - naam van de lijst bestaat uit verschillende woorden of afkortingen die minstens de namen van de twee fracties bevatten
- Belang? Fractiegrootte
 - fractiegrootte is bepalend voor o.a. aanduiding burgemeester

Begrip ‘akte van voordracht en akte van opvolging’

Vastgesteld bij Besluit Vlaamse Regering van 21 juni 2024

Verplicht te gebruiken

Te downloaden op dag van de verkiezingen op website
Agentschap Binnenlands Bestuur om 18u

Enkel model met datumstempel dag van de verkiezingen
kan leiden tot ontvankelijke akte

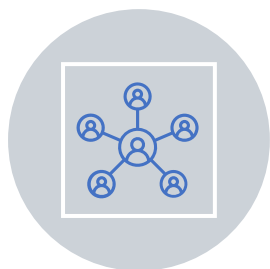

Akten van voordracht voor mandaten worden fysiek ondertekend en
fysiek ingediend (↔ indiening voordracht kandidaten)

Overzicht modellen voor installatievergadering

Model	Voordracht
GEM 1	Voordracht voorzitter gemeenteraad op installatievergadering
GEM 3	Gezamenlijke voordracht schepenen op installatievergadering
GEM 6	Akte van opvolging burgemeester in 'gewone' gemeenten
GEM 8	Akte van opvolging burgemeester in fusiegemeente
BCSD 1	Voordracht voorzitter BCSD op vergadering RMW
BCSD 3	Voordracht leden BCSD op vergadering RMW

Initiatiefrecht (art. 5, §3 DLB) – wat?

Exclusief en tijdelijk (14 d)
initiatiefrecht voor
stemmenkampioen grootste lijst
om meerderheid te vormen

Grootte lijst wordt bepaald aan
de hand van stemcijfer (PV
verkiezingen)

Bij gesplitste lijst (= kartellijst):
stemmenkampioen van grootste
fractie

Van toepassing op gemeenten en
districten, niet op
Randgemeenten en Voeren
(rechtstreekse verkiezing
schepenen)

Start initiatiefrecht: dag na ondertekening PV verkiezingen

Volgorde initiatiefrecht – formulier G86

Gemeente:

Gemeenteraadsverkiezingen van 13 oktober 2024 Toekenning van het initiatiefrecht – vaststelling van de volgorde

- 1 Het gemeentelijk hoofdbureau heeft de verkiezingsuitslag vastgesteld in zijn proces-verbaal van ____ oktober 2024.
- 2 Artikel 5, §3 van het decreet over het lokaal bestuur (DLB) kent in afnemende volgorde van lijstgrootte een exclusief initiatiefrecht toe om een meerderheidscoalitie te vormen. Het initiatiefrecht komt eerst toe aan de verkozenen met de meeste naamstemmen van de grootste lijst en gaat vervolgens over naar de verkozenen met de meeste naamstemmen van de tweede grootste lijst en zo verder in afnemende volgorde van lijstgrootte. Als een lijst in twee fracties is opgesplitst, komt het initiatiefrecht toe aan de verkozenen die het hoogste aantal naamstemmen heeft en die tot de fractie met de meeste zetels in de gemeenteraad behoort. Als beide fracties van de gezamenlijke lijst even groot zijn, komt het recht toe aan de verkozenen met het hoogste aantal naamstemmen op die lijst.
- 3 Op basis van het proces-verbaal van het gemeentelijk hoofdbureau komt het initiatiefrecht achtereenvolgens toe aan de volgende verkozenen:

Lijsten in afnemende volgorde van grootte	Verkozenen met meeste naamstemmen
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
...	...

4. Het gemeentelijk hoofdbureau bezorgt dit formulier aan de algemeen directeur (of, in geval van een samenvoeging van gemeenten, aan de algemeen directeur-coördinator), die, overeenkomstig artikel 5, §3 van het DLB, zorgt voor de publicatie van alle elementen met betrekking tot het initiatiefrecht.

Initiatiefrecht (2)

Einde initiatiefrecht

- Als een gezamenlijke akte van voordracht is ingediend door de houder van het IR
- Elke houder IR heeft uitgeput
- Uiterlijk op derde dag voor installatievergadering

Overgang initiatiefrecht naar volgende lijst

- Als binnen termijn 14 d geen gezamenlijke akte van voordracht is ingediend door houder IR
- Als een verklaring van afstand is ingediend

Recht gaat over de dag nadat de handeling die het recht doet overgaan zich voordoet

Rol AD: publicatie webtoepassing gemeente (einde/overgang)

- Uitleg over initiatiefrecht op webtoepassing
- Publicatie formulier G86 op webtoepassing
- Publicatie einde/overgang initiatiefrecht

Publicatie website

- Uitleg over initiatiefrecht – linken naar website ABB/VVSG
- Toekenning, overgang en einde initiatiefrecht

Periode	Start initiatiefrecht	Initiatiefhouder	Overgang/einde/afstand
1	14 oktober 2024	Verkozene X (lijst A)	Verklaring van afstand ingediend op 20 oktober 2024.
2	21 oktober 2024	Verkozene Y (lijst B)	Geen gezamenlijke akte van voordracht ingediend binnen periode van 14 dagen. Initiatiefrecht van Y nam een einde op 4 november 2024.
3	5 november 2024	Verkozene Z (lijst C)	Verkozene Z diende op 7 november een gezamenlijke akte van voordracht in. Daardoor is het initiatiefrecht geëindigd.

Berekening termijn initiatiefrecht

- Toepassing maken van artikel 291 DLB

Als laatste dag termijn = zaterdag, zondag, wettelijke of decretale feestdag

=> termijn verlengen tot en met eerstvolgende werkdag

Wat en wanneer publiceren?

Handeling	Publicatie en datum
Formulier G86	Zo snel als mogelijk, 13/10 of 14/10
Indienen gezamenlijke akte van voordracht	Na indienen gezamenlijke akte van voordracht, door indienen eindigt initiatiefrecht
Verstrijken periode van 14 dagen zonder indiening gezamenlijke akte	Publicatie van einde en overgang op dag 15
Indiening verklaring van afstand	Publicatie indiening op dag van indiening of uiterlijk daaropvolgende dag Recht gaat over dag na indiening afstand
Uitputting initiatiefhouders	Na periode van laatste initiatiefhouder
Op 3 ^{de} dag voor installatievergadering nog geen akte ontvangen	Op 2 ^{de} dag voor installatievergadering

Praktische tip bekendmaking initiatiefrecht

Goede praktijk om als administratie een mailing op te stellen naar de stemmenkampioenen van elke lijst waarin toekenning, overgang of einde initiatiefrecht wordt meegegeven.

Voorbeeld toekenning initiatiefrecht

- Proces-verbaal verkiezingen ondertekend op 13 oktober '24
- Start initiatiefrecht: maandag 14 oktober '24
- Uitslag verkiezingen

Lijst	A	B	C	D	E
Stemcijfer	100	600	300	400	500
Zetels	1	6	3	4	5

- Initiatiefrecht komt toe aan stemmenkampioen lijst B

Voorbeeld toekenning initiatiefrecht

- Proces-verbaal verkiezingen ondertekend op 13 oktober '24
- Start initiatiefrecht: maandag 14 oktober '24
- Uitslag verkiezingen

Lijst	A	B (kartellijst)		C	D	E
Stemcijfer	100	600		300	400	500
Zetels lijst	1	6		3	4	5
Zetels fractie	1	4 (B1)	2 (B2)	3	4	5

Kartellijst B is grootste lijst en krijgt initiatiefrecht.

B1 is van de kartellijst de grootste fractie dus stemmenkampioen
fractie B1 krijgt initiatiefrecht.

Andere fractie B2 krijgt nooit initiatiefrecht (toekenning op
lijstniveau).

Voorbeeld overgang initiatiefrecht

- Proces-verbaal verkiezingen ondertekend op 13 oktober '24
- Start initiatiefrecht 1: maandag 14 oktober '24
- Einde initiatiefrecht 1: maandag 28 oktober '24

In principe eindigt recht op zondag 27 oktober '24, maar aangezien dit een zondag is wordt het recht verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

- Start initiatiefrecht 2: dinsdag 29 oktober '24
- Publicatie door AD:
 - Wanneer? dinsdag 29 oktober
 - Wat?
 - Geen gezamenlijke akte van voordracht ingediend in periode 14 dagen
 - Initiatiefnemer 2

Voorbeeld overgang initiatiefrecht

- Proces-verbaal verkiezingen ondertekend op 13 oktober '24
- Start initiatiefrecht 1: maandag 14 oktober '24
- Afstand initiatiefrecht 1: dinsdag 22 oktober '24

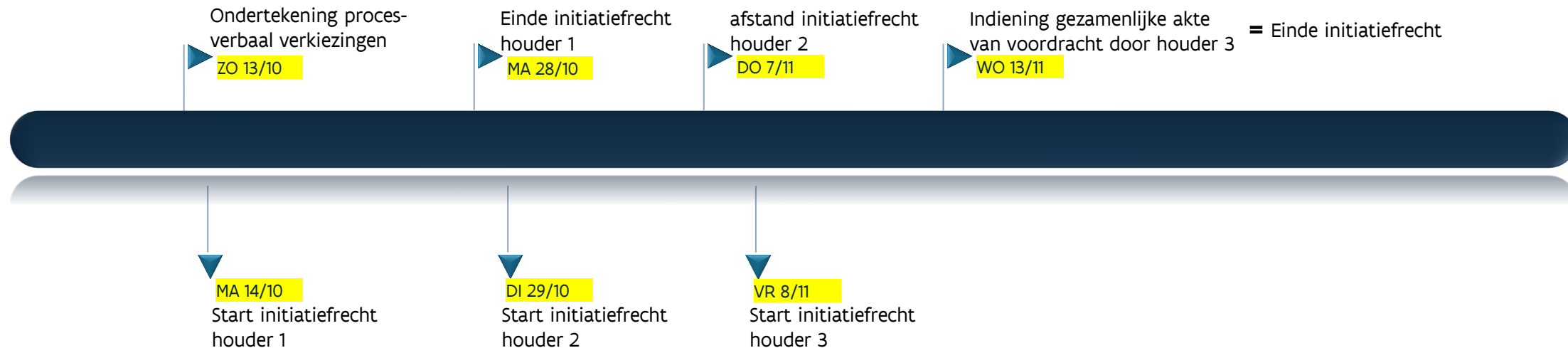
Afstand moet ingediend zijn bij AD (model staat op website ABB)

Recht eindigt door indiening afstand.

- Start initiatiefrecht 2: woensdag 23 oktober '24
- Publicatie door AD:
 - Wanneer? Zo snel als mogelijk (dinsdag 22 en uiterlijk woensdag 23 oktober)
 - Wat?
 - Afstand ingediend door initiatiefnemer 1
 - Initiatiefnemer 2

Initiatiefrecht

In principe eindigt recht op zondag 27 oktober '24, maar aangezien dit een zondag is wordt het recht verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Voorbeeld overgang initiatiefrecht

13 oktober
ondertekening PV
verkiezingen

13/14 oktober
publicatie formulier G86
+
Wie als eerste
initiatiefrecht heeft

14 oktober
start initiatiefrecht 1

22 oktober
afstand van
initiatiefhouder 1 – AD
neemt bijv. om 11 u de
afstand in ontvangst

22 oktober
publicatie webtoepassing
afstand initiatiefhouder 1
+
Vermelden gegevens
initiatiefhouder 2 (start:
23 oktober)

23 oktober
start initiatiefrecht 2

Opgelet - initiatiefrecht

- Modellen van akte van voordracht en opvolging gepubliceerd om 18u op website ABB
- De verkozenen mogen pas gezamenlijke akte van voordracht voor schepenen ondertekenen op moment dat een van ondertekende lijsten het initiatiefrecht heeft.
- Enkel de houder van het initiatiefrecht kan een ontvankelijke akte indienen.

Bezwaar tegen verkiezing – impact IV

- Einde termijn: afhankelijk van ondertekening PV verkiezingen
 - PV ondertekend op 13/10: vrijdag 22/11
 - PV ondertekend op 14/10: maandag 25/11
- Geen bezwaar: IV kan plaatsvinden
- Wel bezwaar: uitstel IV, installatie binnen 15 dagen nadat verkiezingen definitief zijn

Installatievergadering gemeenteraad

Gewone gemeenten	Fusiegemeente	Districten																																																	
december 2024 <table><tr><td>MA</td><td>DI</td><td>WO</td><td>DO</td><td>VR</td><td>ZA</td><td>ZO</td></tr><tr><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td><td>1</td></tr><tr><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td></tr><tr><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td></tr><tr><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td></tr><tr><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td></tr><tr><td>30</td><td>31</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31							zelfde dag als gemeente OF uiterlijk 30 dagen erna
MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO																																													
25	26	27	28	29	30	1																																													
2	3	4	5	6	7	8																																													
9	10	11	12	13	14	15																																													
16	17	18	19	20	21	22																																													
23	24	25	26	27	28	29																																													
30	31																																																		
oproeping: uiterlijk 8 dagen voor vergadering																																																			

! Oproeping gewone gemeenten
onder voorbehoud

Reden

Raad voor
Verkiezingsbetwistingen

Installatie uitstellen tot uitslag
verkiezingen definitief is.

Rol uittredende voorzitter gemeenteraad

- Bepalen datum installatievergadering – best zo snel als mogelijk zodat verkozenen op de hoogte zijn
- Uittredende voorzitter zit vergadering voor tot nieuwe voorzitter verkozen is (bij belet: uittredend lid CBS in volgorde van rang)

Agenda installatievergadering

! Tot aan verkiezing VZ GR zit uittredende voorzitter de raad voor

Kennisname definitieve verkiezingsuitslag

- 2018: brief vanuit de Raad voor Verkiezingsbetwistingen
- 2024: automatische geldigverklaring na afloop bezwaartermijn
- Risico:
 - bezwaar moet tijdig zijn ingediend (aangetekend schrijven)
 - ontvangst door griffie DBRC kan even duren – afhandeling Bpost
- Oplossing?
 - Oproeping onder voorbehoud
 - Afsprakenkader ABB - DBRC

Onderzoek geloofsbrieven - beslissing

Verkozenen onderzoeken eigen geloofsbrieven

Wat zijn de geloofsbrieven?

Uittreksel uit bevolkingsregister

Uittreksel uit strafregister

Verklaring op eer zich niet te bevinden in een van de gevallen van onverenigbaarheid

Afstand van mandaat

Eedaflegging - kennisname

- Eedformule

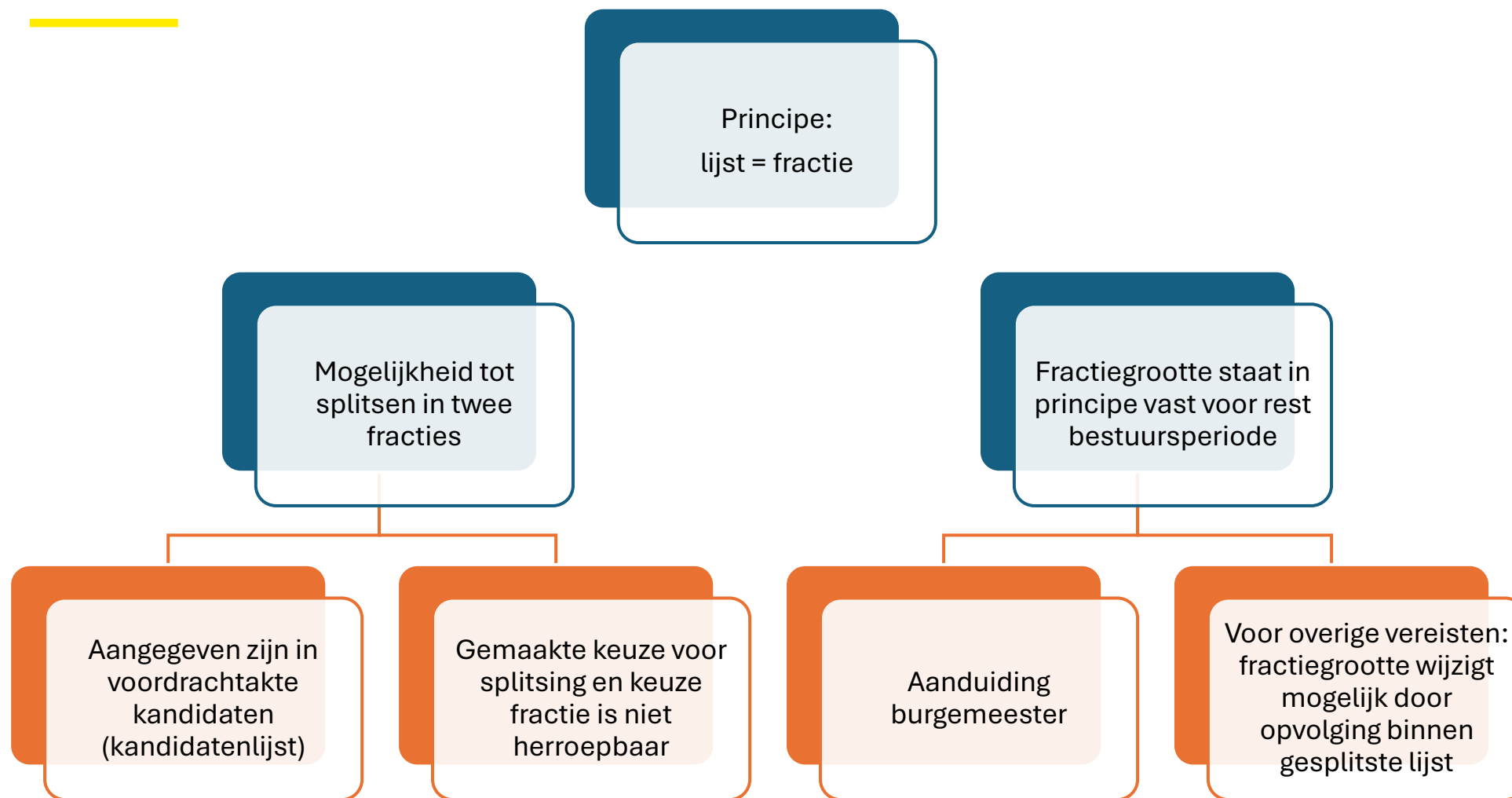
“Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.”

- Afleggen in handen van voorzitter gemeenteraad, in het Nederlands zonder toevoegingen
- Vanaf eedaflegging als gemeenteraadslid:
 - start mandaat gemeenteraadslid
 - start mandaat lid raad voor maatschappelijk welzijn

Schorsing verkozene door Raad voor Verkiezingsbetwistingen

- Uitgesproken schorsing t.a.v. verkozene start na eedaflegging
 - Installatie opvolger
 - Geschorst raadslid kan tijdens schorsing nog worden verkozen als schepen en voorzitter BCSD en worden aangeduid als aangewezen-burgemeester
 - Geschorst raadslid kan voor die mandaten ook de eed afleggen, maar mandaat nog niet opnemen
-
- Geen impact op vaststelling fractiegrootte

Vaststelling fractiegrootte - kennisname

Verkiezing voorzitter gemeenteraad

- Via een akte van voordracht - ontvankelijkheidsvereisten (art. 7, §1, tweede lid DLB)
 - Voorgedragen kandidaat-voorzitter heeft Belgische nationaliteit
 - Voordracht gedaan op modelakte GEM 1
 - Voordracht ondertekend door meer dan de helft van verkozenen
 - Voordracht ondertekend door meerderheid personen van dezelfde lijst als voorgedragen-kandidaat
 - Uiterlijk drie dagen voor IV aan de AD bezorgd

Is er een ontvankelijke akte van voordracht ingediend?

JA

- Voorzitter verkozen
- Geen aparte eedaflegging als voorzitter

NEEN

Individuele verkiezing binnen 14d na installatievergadering

Vragen en pauze

Agenda installatievergadering

! Tot aan verkiezing VZ GR zit uittredende voorzitter de raad voor

Agendapunt 7. Verkiezing schepenen

Akte indienen met naleving van het initiatiefrecht

- Wat betekent dat?
 - Enkel houder kan ontvankelijke akte van voordracht indienen
 - Enkel gezamenlijke akte van voordracht ondertekenen op moment dat je zelf of een van de ondertekenende lijsten het initiatiefrecht heeft
- Wat is de sanctie als je recht niet respecteert?
 - Onontvankelijkheid akte
 - Ondertekenaars kunnen geen uitvoerend mandaat meer opnemen

Andere ontvankelijkheidsvereiste

- model GEM3
- Gesteund door meerderheid verkozenen
- Gesteund door meerderheid verkozenen eigen lijst
- 3d voor IV ingediend bij AD

Geen (ontvankelijke) akte

- GR beslist over aantal te verkiezen schepenen
- Binnen 14d individuele verkiezing schepenen
 - Model GEM4
 - Enkel steun nodig meerderheid eigen lijst

Niet op verkiezingsavond akten ondertekenen – op dat moment nog geen IR toegekend

Wat als...

...op de avond van de verkiezingen een gezamenlijke akte voor schepenen is ondertekend en dit nadien bewezen wordt?

1. Akte is onontvankelijk (beoordeling door VZ GR)
2. Ondertekenaars van de akte kunnen geen voorzitter gemeenteraad, schepenen, burgemeester of voorzitter BCSD meer worden

Wat als...

...je als verkozene een akte ondertekende met andere verkozenen op een moment dat geen enkele van de ondertekende lijsten het initiatiefrecht heeft?

1. Indien bewezen, akte is onontvankelijk (beoordeling door VZ GR)
2. Ondertekenaars van de akte kunnen geen voorzitter gemeenteraad, schepen, burgemeester of voorzitter BCSD meer worden.

Concreet voorbeeld initiatiefrecht en verkiezing schepenen

- Lijst A heeft het initiatiefrecht dat start op 14 oktober.
- Lijsten B en C ondertekenen op 13 oktober de gezamenlijke akte van voordracht en wachten met indiening tot een van hen het initiatiefrecht heeft.

Gevolgen (indien bewezen):

1. Akte is onontvankelijk (beoordeling door VZ GR/RVV)
2. Ondertekenaars van de akte kunnen geen voorzitter gemeenteraad, schepenen, burgemeester of voorzitter BCSD meer worden.

! Het is daarbij niet relevant dat akte pas is ingediend op moment dat lijst B of C initiatiefrecht had. De akte is ondertekend met miskenning van het recht!

Concreet voorbeeld initiatiefrecht en verkiezing schepenen

- Lijst A heeft het initiatiefrecht dat start op 14 oktober.
- Lijsten B en C ondertekenen op 16 oktober de gezamenlijke akte van voordracht en dienen de akte op dezelfde dag in bij de algemeen directeur.

Gevolgen (indien bewezen):

1. Akte is onontvankelijk (beoordeling door VZ GR/RVV/RVS)
2. Ondertekenaars van de akte kunnen geen voorzitter gemeenteraad, schepenen, burgemeester of voorzitter BCSD meer worden.

Concreet voorbeeld initiatiefrecht en verkiezing schepenen

- Lijst A heeft het initiatiefrecht dat start op 14 oktober.
- Lijsten A en B ondertekenen de gezamenlijke akte van voordracht op 16 oktober en dienen de akte op die datum in bij de algemeen directeur.

Gevolg: einde initiatiefrecht.

- VZ GR controleert akte op IV.

Concreet voorbeeld initiatiefrecht en verkiezing schepenen

- Lijst A heeft het initiatiefrecht dat start op 14 oktober. Lijst A slaagt er niet in een meerderheid te vormen.
- Lijst B krijgt het initiatiefrecht op 29 oktober.
- Lijsten B en C ondertekenen de gezamenlijke akte van voordracht op 30 oktober en dienen de akte op die datum in bij de algemeen directeur.

Gevolg: einde initiatiefrecht.

Controle ontvankelijkheid gezamenlijke akte van voordracht op installatievergadering

Vervolg installatievergadering

Agendapunt 7. Verkiezing van de schepenen

Alle schepenen verkozen en eed afgelegd?

JA

Schorsing GR

Openen raad voor maatschappelijk welzijn

Agendapunt 1. Verkiezing VZ BCSD

Agendapunt 2. Verkiezing leden BCSD

Einde schorsing GR

Agendapunt 8. Aanduiding burgemeester

Voorwaarde: VZ BCSD is verkozen en heeft eed afgelegd

(Agendapunt 9. verkiezing leden politieraad)

NEEN

(Meergemeentezone: verkiezing politieraad moet nog wel gebeuren)

Einde GR

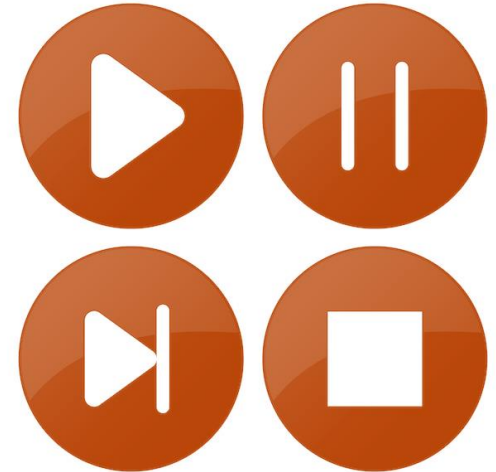
Openen raad voor maatschappelijk welzijn

Agendapunt 1. Verkiezing VZ BCSD

Agendapunt 2. Verkiezing leden BCSD

Schorsing gemeenteraad

- Burgemeester =
stemmenkampioen grootste
meerderheidsfractie
- Om burgemeester te kunnen
aanduiden:
 - Zekerheid nodig over fracties die deel
uitmaken van college van
burgemeester en schepenen
Fractie maakt deel uit van college
burgemeester en schepenen als een
lid van de fractie schepenen of
voorzitter BCSD is

Start zitting raad voor maatschappelijk welzijn

Verkiezing voorzitter BCSD

Verkiezing leden BCSD

Voorzitter BCSD

- Via een akte van voordracht – model BCSD 1
 - Voorgedragen voorzitter is lid van de raad voor maatschappelijk welzijn
 - Voordracht ondertekend door meerderheid van verkozenen
 - Voordracht ondertekend door meerderheid personen van dezelfde lijst als voorgedragen-kandidaat
 - Uiterlijk drie dagen voor IV aan de AD bezorgd

Is er een ontvangelijke akte van voordracht ingediend?

JA

Voorzitter verkozen

Individuele verkiezing binnen 14d na installatievergadering

NEEN

Was voorzitter al schepen op moment van verkiezing?

JA

Geen aparte
eedafllegging als VZ
BCSD

NEEN

- Aparte eedafllegging als VZ BCSD
- Van rechtswege toegevoegd aan CBS

In deze situatie, wellicht geen aanduiding
aangewezen-burgemeester

Verkiezing leden BCSD

- Samenstelling BCSD – toekenning zetels naar evenredigheid aantal zetels van de lijst in raad voor maatschappelijk welzijn

Lijstenverbinding

- Wat? Mogelijkheid om als lijsten verbinding aan te gaan voor verdeling zetels BCSD
- Doel? Meer zetels binnenhalen dan als aparte lijsten
- Voorwaarden?
 - Twee werkdagen voor uiterste dag indienen akte van voordracht aan AD bezorgen
 - Ondertekend door meerderheid van verkozenen van elke lijst die verbinding aan gaat

Berekening zetelverdeling (aangepaste slide!)

- $\frac{\text{aantal leden BCSD}}{\text{aantal leden RMW}} \times \text{aantal zetels lijst of groep van lijsten RMW}$
- Uitrekenen als een **breuk!**

BCSD met 6 leden en een RMW met 23 leden

Lijst A	Lijst B	Lijst C
11 zetels	7 zetels	5 zetels

Lijst A: $6/23 \times 11 = 66/23 = 2 + 20/23$

Lijst B: $6/23 \times 7 = 42/23 = 1 + 19/23$

Lijst C: $6/23 \times 5 = 30/23 = 1 + 7/23$

Twee rechtstreekse zetels naar lijst A, 1 naar lijst B en 1 naar lijst C.

Niet-rechtstreekse zetel 1 gaat naar lijst A met grootste resterende breuk.

Niet-rechtstreekse zetel 2 gaat naar lijst B.

Publicatie zetelverdeling leden BCSD

- AD publiceert aantal zetels per lijst of groep van lijsten op webtoepassing
- Wanneer? Dag na uiterste dag indienen verklaring lijstenverbinding

Overzicht data

Datum installatievergadering	Uiterste datum van oproeping (ten minste acht dagen voor de installatievergadering)	Uiterste dag indienen verklaring lijstenverbinding (2 werkdagen voor uiterste dag indienen akte)	Uiterste dag bekendmaking zetelverdeling BCSD (uiterlijk 1 dag na de uiterste dag indienen verklaring van lijstenverbinding)	Uiterste datum voor bezorgen akten van voordracht en opvolging aan de algemeen directeur (uiterlijk drie dagen voor de installatievergadering) (*)
maandag 2 december 2024	Zondag 24 november 2024	Woensdag 27 november 2024	Donderdag 28 november 2024	vrijdag 29 november 2024 (*)
dinsdag 3 december 2024	Maandag 25 november 2024	Donderdag 28 november 2024	Vrijdag 29 november 2024	Zaterdag 30 november 2024 (*)
woensdag 4 december 2024	Dinsdag 26 november 2024	Donderdag 28 november 2024	Vrijdag 29 november 2024	Zondag 1 december 2024 (*)
donderdag 5 december 2024	Woensdag 27 november 2024	Donderdag 28 november 2024	Vrijdag 29 november 2024	Maandag 2 december 2024 (*)
vrijdag 6 december 2024	Donderdag 28 november 2024	Vrijdag 29 november 2024	Maandag 2 december 2024	Dinsdag 3 december 2024 (*)

Voordracht leden BCSD

- Model BCSD3
- Mogelijkheid tot voordracht niet-raadsleden
- Ondertekeningsvereiste: meerderheid eigen lijst of groep van lijsten
 - Kandidaat bij verkiezingen kan enkel met steun van eigen lijst worden voorgedragen
 - Niet-kandidaat kan door elke lijst worden voorgedragen
- Vermelden van aantal noodzakelijke gegevens (RRN, beroep, geslacht,...)
- Eedaflegging tijdens vergadering RMW in handen van voorzitter RMW

Einde zitting raad voor maatschappelijk welzijn

+

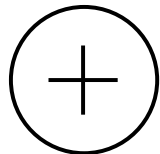
heropenen zitting gemeenteraad

(in scenario dat schepenen verkozen zijn en eed hebben afgelegd)

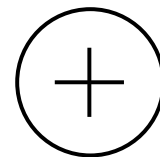
Basisregel: wie wordt burgemeester?

Belgische nationaliteit

Meeste naamstemmen

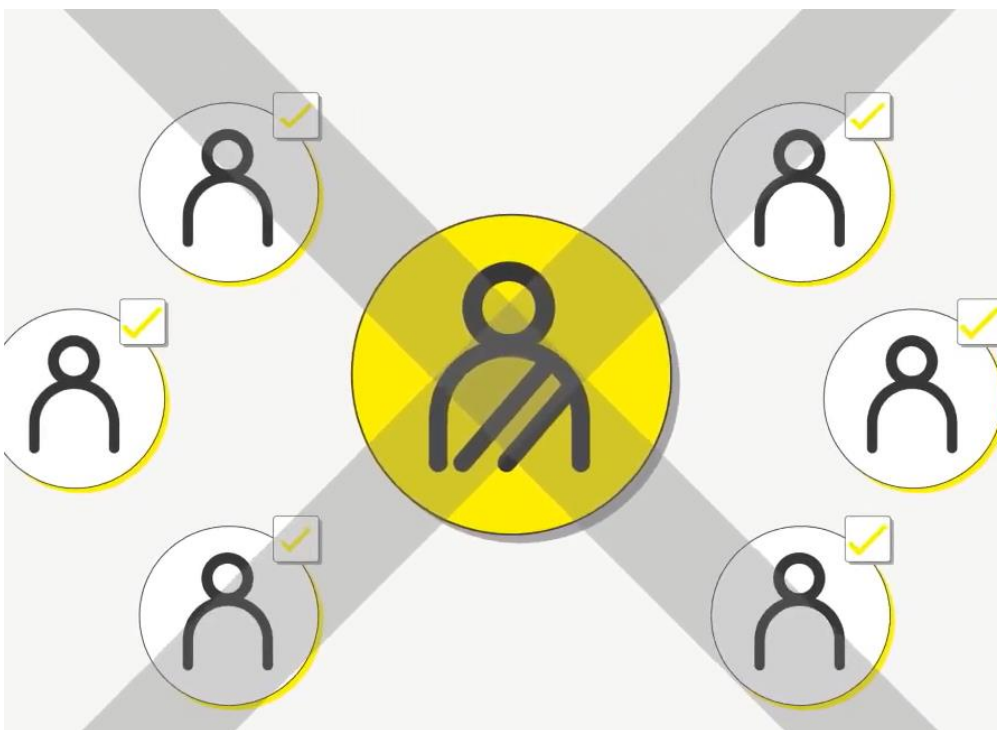
Grootste fractie van de coalitie

Niet in de 6
randgemeenten
=> akte van voordracht

Aanduiding burgemeester

Geen eigen keuze uit verkozenen

- – Kandidaat 4 – XXX.XXX stemmen
- – Kandidaat 2 – XX.XXX stemmen
- – Kandidaat 6 – X.XXX stemmen
- – Kandidaat 1 – XXX stemmen
- – Kandidaat 5 – XX stemmen
- – Kandidaat 3 – XX stemmen
- – Kandidaat 7 – X stemmen

Aanduiding burgemeester

STAP 1 – Ga na welke fracties deel uitmaken van de meerderheid

STAP 2 – Ga na welke meerderheidsfractie de grootste is

STAP 3 – Ga na wie de stemmenkampioen is van die grootste meerderheidsfractie

Fictief voorbeeld aanduiding burgemeester

1. Verkiezingsresultaat

Lijst	A	B	C	D	E
Zetels	6	1	3	4	5

2. Samenstelling CBS

- Ilse, 1ste schepen (fractie A)
- Lieven, 2de schepen (fractie B)
- Iris, voorzitter BCSD (fractie C)

Fracties A, B en C maken deel uit van de meerderheid.

3. Aanduiding burgemeester

Fractie A is de grootste meerderheidsfractie.

Pieter is stemmenkampioen van fractie A en wordt burgemeester.

Wat als...?

...twee meerderheidsfracties een identiek aantal grootste zetels hebben?

=> Kijken naar het stemcijfer

Samenstelling CBS	Aantal zetels	Stemcijfer
Fractie A	5	500
Fractie B	5	470
Fractie C	3	300

Wat als... ?

... twee verkozenen van de grootste meerderheidsfractie een gelijk aantal stemmen halen?

=> verkozene die als hoogste gerangschikt stond op kandidatenlijst

Plaats op lijst	Naam	Stemmenaantal
1	Jan	1250
2	Isabelle	1500
3	Philippe	750
4	Lise	1500

Wat als...?

De stemmenkampioen van de grootste meerderheidsfractie het mandaat weigert?

=> verkozene met tweede meeste naamstemmen
grootste meerderheidsfractie en zo verder
= cascadereregeling

Geen sanctie voorzien voor verkozene die mandaat weigert op te nemen: kan dus nog schepen worden, maar kan voor rest bestuursperiode geen burgemeester meer worden.

Wat als...?

Een kartellijst deel uitmaakt van de meerderheid

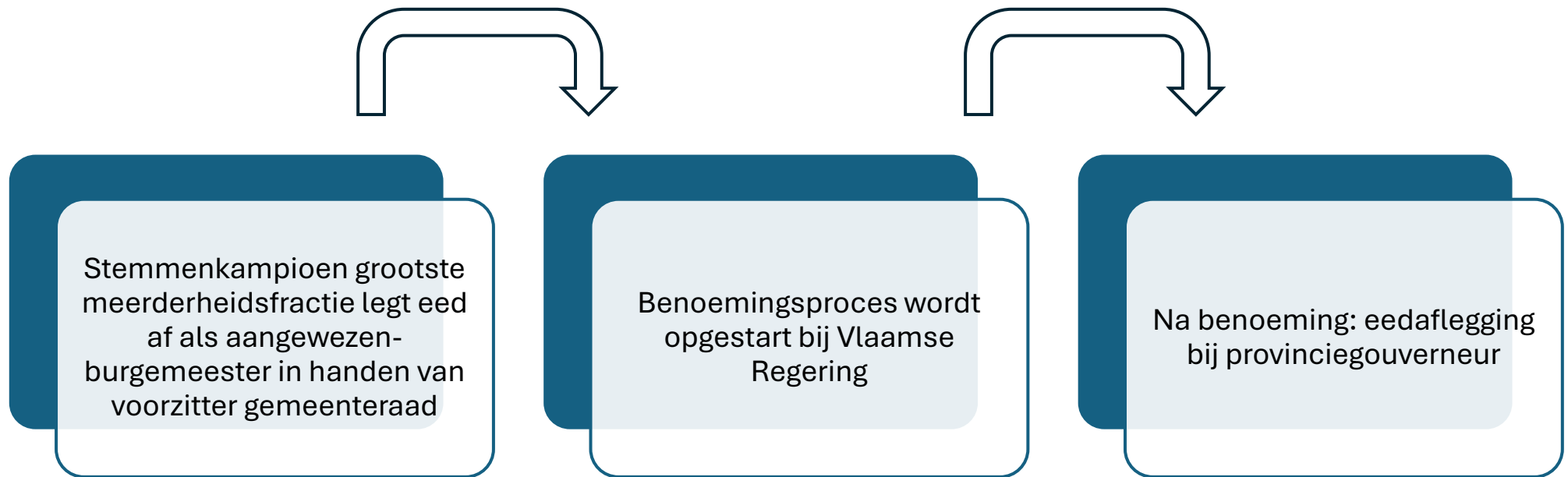
Lijst	A	B (kartellijst)		C	D	E
Stemcijfer	100	600		300	400	500
Zetels lijst	1	6		3	4	5
Zetels fractie	1	4 (B1)	2 (B2)	3	4	5
Meerderheid?	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja

Fracties B1, C en E vormen de meerderheid. E is de grootste fractie en levert de burgemeester.

Wat als...?

- Burgemeester wettelijk verhinderd is om het mandaat op te nemen
- Verhinderung omwille van schorsing als raadslid
 - Eed afleggen als aangewezen-burgemeester, nadien meteen verhinderd
- Verhinderung omwille van niet te combineren functie (bijv. minister)
 - Eedaflegging als aangewezen-burgemeester
 - Vaststelling verhinderung
 - Aanduiding waarnemend aangewezen-burgemeester – verkozene tweede meeste naamstemmen grootste meerderheidsfractie

Aangewezen-burgemeester

Kan je voorzien in opvolging voor burgemeester?

- In principe benoeming voor 6 jaar
- Mogelijkheid om daarvan af te wijken via akte van opvolging
 - Voorwaarden
 - Opvolging kan enkel vanaf 1 oktober 2028 (vierde jaar van bestuursperiode)
 - Voorgedragen opvolger moet raadslid zijn dat behoort tot fractie burgemeester
 - Geen mogelijkheid om meerdere opvolgers voor te dragen
 - Ingediend uiterlijk drie dagen voor installatievergadering

Akte van opvolging – gewone gemeente en fusiegemeente

Gewone gemeente – art. 58, §3 DLB		Fusiegemeente – art. 354/1 DLB
Model GEM6	≠	Model GEM8
Raadslid met Belgische nationaliteit	=	Raadslid met Belgische nationaliteit
Einddatum van mandaat van burgemeester – ten vroegste 30 september 2028	≠	Einddatum mandaat van burgemeester (kan vroeger dan 30 september 2028)
Voorgedragen opvolger behoort tot dezelfde fractie als burgemeester	≠	Vrij te kiezen opvolger binnen alle raadsleden ongeacht fractie
Ondertekend door meerderheid verkozenen	=	Ondertekend door meerderheid verkozenen
Ondertekend door meerderheid eigen lijst voorgedragen kandidaat	=	Ondertekend door meerderheid eigen lijst voorgedragen kandidaat
Ingediend uiterlijk 3d voor IV	=	Ingediend uiterlijk 3d voor IV
Kan slechts één opvolger vermelden	≠	Kan meerdere opvolgers vermelden

Nog afwijkend voor fusiegemeente

Installatievergadering – 2 januari 2025

Alle akten van voordracht – uiterlijk 8d voor
installatievergadering
(uitz.: akte van opvolging 3d)

Uittredende voorzitter GR van gemeente
waarvan AD als algemeen coördinator is
aangewezen zit installatievergadering voor
tenzij er andere afspraak is gemaakt

Vragen

Info en vragen

binnenland@vlaanderen.be

Organisatie en werking

Installatie bestuursorganen 2024

Na de verkiezingen van 13 oktober 2024 volgt de installatie van de lokale bestuursorganen. Hieronder vind je de nodige informatie om de installatievergadering vlot te laten verlopen. Onderaan deze pagina vind je de [veelgestelde vragen](#).

[Lees de omzendbrief](#)

info@vvsg.be

Ben jij klaar om lokaal te besturen?

INSCHRIJVEN

vvsg

Sessie nieuwe raadsleden

Tot slot

Verkiezing en installatie van politieraadsleden van een meergemeentepolitiezone

DEEL 1: Verkiezing en installatie

Tussen 14 oktober 2024 en 2 december 2024

Tussen 2 december 2024 en 6 december 2024

Vanaf 5 januari 2025

DEEL 2: Bezwaar en beroep

DEEL 1: Verkiezing en installatie

VVSG

Stap 1:

Tussen 14 oktober '24
en 2 december '24

VVSG

Bepalen van het aantal politieraadsleden

De huidige politieraad stelt het **aantal leden** van de nieuwe **politieraad** vast, alsook de verdeling ervan tussen de verschillende gemeenten:

- evenredige samenstelling uit leden van de gemeenteraden van de verschillende gemeenten die samen de meergemeentezone vormen
- elke gemeenteraad beschikt over minstens één vertegenwoordiger

Voor het bepalen en het verdelen van het aantal leden worden de bevolkingscijfers van 1 januari 2024 in aanmerking genomen (cf. Besluit van de Vlaamse Regering van 26 april 2024)

Bepalen van het aantal politieraadsleden

Voor de verdeling van het aantal leden onder de verschillende gemeenteraden wordt de volgende formule gebruikt:

$$\frac{\text{Bevolkingscijfer gemeente} \times \text{aantal leden politieraad}}{\text{Totale bevolkingscijfer meergemeentezone}} =$$

Indien een gemeenteraad niet vertegenwoordigd is, wordt één bijkomend lid toegekend. Burgemeesters van de gemeenten die deel uitmaken van de meergemeentezone zijn van rechtswege lid (deze mogen dus niet in de berekening worden geteld!)

VVSG heeft een **Excel-document** ter beschikking voor de berekening van het aantal politieraadsleden per meergemeentezone, per gemeente van die politiezone en het kiesbaarheidscijfer (van belang voor de besteding van het aantal stemmen)

Oproeping voor de installatievergadering

Art. 6. § 1. DLB: Als er geen bezwaar is ingediend tegen de verkiezing, worden de verkozen gemeenteraadsleden door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad **ten minste acht dagen** voor de installatievergadering van de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de datum, het uur en de plaats van de installatievergadering.

De installatievergadering van de gemeenteraad vindt plaats op een van de **eerste vijf werkdagen van december**. Bij ontstentenis van oproeping door de uittredende voorzitter van de gemeenteraad vindt de installatievergadering **van rechtswege** plaats op de vijfde werkdag van december in het gemeentehuis om 20 uur.

Het is aanbevolen om de politieraadsverkiezing te laten plaatsvinden tijdens de installatievergadering van de gemeenteraad!

Installatievergadering gemeenteraad (keuze)	Oproeping installatie gemeenteraad (ten minste 8 dagen op voorhand)
Maandag 2 december	Zondag 24 november
Dinsdag 3 december	Maandag 25 november
Woensdag 4 december	Dinsdag 26 november
Donderdag 5 december	Woensdag 27 november
Vrijdag 6 december	Donderdag 28 november

De burgemeester informeert de gemeenteraadsleden **minstens 5 dagen** voorafgaand aan de datum van overhandiging van de voordrachtakten over:

- de gekozen datum en het uur voor overhandiging van de voordrachtakten (deze datum valt tussen de 4de en de 7de dag vóór de oproeping van de gemeenteraadsleden voor de vergadering politieraadsverkiezing)
- de wijze waarop de voordrachtakte moet opgesteld en ingediend worden (cf. artikelen 2, 4 en 5 van het KB van 20 december 2000 betreffende de verkiezing in elke gemeenteraad van de leden van de politieraad)

VVSG heeft een **model van informatienota** ter beschikking op haar website

Informatienota van de burgemeester

Installatievergadering gemeenteraad (keuze)	Oproeping installatie gemeenteraad (ten minste 8 dagen op voorhand)	Informatienota politieraad (ten minste vijf dagen vóór het indienen van de voordrachtakten)
Maandag 2 december	Zondag 24 november	12, 13, 14 of 15 november
Dinsdag 3 december	Maandag 25 november	13, 14, 15 of 16 november
Woensdag 4 december	Dinsdag 26 november	14, 15, 16 of 17 november
Donderdag 5 december	Woensdag 27 november	15, 16, 17 of 18 november
Vrijdag 6 december	Donderdag 28 november	16, 17, 18 of 19 november

De voordrachtakte van kandidaten voor het mandaat van politieraadslid wordt ingediend door één of meer verkozenen voor de gemeenteraad:

- Het is aanbevolen om géén voordrachtakten in te dienen vóór de uitslag van de gemeenteraadsverkiezing definitief is
- Een verkozene mag niet meer dan één voordrachtakte ondertekenen
- Elk kandidaat-effectief lid kan één of twee opvolgers hebben (aanbevolen!)
- Eenzelfde persoon kan tegelijk als kandidaat-effectief lid en kandidaat-opvolger (voor een ander) worden voorgedragen

Term “verkozene voor de gemeenteraad” = de kandidaat voor het mandaat van politieraadslid die op het moment van zijn voordacht nog niet geïnstalleerd is in de hoedanigheid van gemeenteraadslid, maar die werd verkozen met het oog op de installatie in die hoedanigheid

- Op datum en tijdstip zoals bepaald in de informatienota van de burgemeester
- In dubbel exemplaar bij de burgemeester op het gemeentehuis, bijgestaan door de algemeen directeur en in tegenwoordigheid van een verkozene voor de gemeenteraad van elke politieke fractie die een kandidatenlijst indient
- Door het gemeenteraadslid of één van de gemeenteraadsleden die de voordrachtakte ondertekenden of een aangewezen persoon
- De indiener krijgt het tweede exemplaar terug, na ondertekening door de burgemeester en de algemeen directeur voor ontvangst

De voordrachtakte vermeldt:

- de naam, de voorna(a)m(en), de geboortedatum en het beroep van de kandidaat-effectieve leden en van de eventuele (twee) kandidaat-opvolger(s) (in de precieze volgorde waarin deze zijn voorbestemd om het te vervangen)
- het is aanbevolen om dezelfde naam te gebruiken, zoals vermeld op de kandidatenlijst voor de gemeenteraadsverkiezing
- de naam, de voornaam en volledig adres van het gemeenteraadslid of de gemeenteraadsleden die de voordracht doen
- de kandidaten ondertekenen de akte voor akkoord

VVSG heeft een **model van voordrachtakte** ter beschikking op haar website

Het onderzoek van de voordrachtakte gebeurt door de burgemeester, bijgestaan door de algemeen directeur (voldoen aan de voorschriften van de art. 4 en 5 van het koninklijk besluit cf. informatienota)

De burgemeester kan de verbetering of aanvulling van de voordrachtakten voorstellen

De bevoegdheid is echter zeer beperkt, zo kan hij in geen geval oordelen over de ontvankelijkheid van de voordrachtakten

De burgemeester moeten alle akten in ontvangst nemen (geen weigering mogelijk)

Voordrachtakte politieraad

Installatievergadering gemeenteraad (keuze)	Oproeping installatie gemeenteraad (ten minste 8 dagen op voorhand)	Informatienota politieraad (ten minste vijf dagen vóór het indienen van de voordrachtakten)	Indiening kandidaturen politieraad (tussen de 7de en 4de dag vóór datum oproeping installatievergadering)
Maandag 2 december	Zondag 24 november	12, 13, 14 resp. 15 november	17, 18, 19 of 20 november
Dinsdag 3 december	Maandag 25 november	13, 14, 15 resp. 16 november	18, 19, 20 of 21 november
Woensdag 4 december	Dinsdag 26 november	14, 15, 16 resp. 17 november	19, 20, 21 of 22 november
Donderdag 5 december	Woensdag 27 november	15, 16, 17 resp. 18 november	20, 21, 22 of 23 november
Vrijdag 6 december	Donderdag 28 november	16, 17, 18 resp. 19 november	21, 22, 23 of 24 november

Opmaak en inzage van de kandidatenlijsten

De burgemeester:

- sluit de kandidatenlijst af *onmiddellijk* na het verstrijken termijn indienen voordrachtakten
- rangschikt de kandidaat-effectieve leden in alfabetische orde (naam van elk kandidaat-effectief lid gevolgd door de naam van de kandidaat-opvolger(s) in precieze volgorde zoals in de voordrachtakte)

Een exemplaar van de kandidatenlijst wordt als bijlage gevoegd bij de uitnodiging voor de installatievergadering gemeenteraad (politieraadsverkiezing)

De voordrachtakten en de kandidatenlijst worden ter inzage gelegd op het gemeentesecretariaat (uiterlijk **de 3de dag** die volgt op de datum voor het indienen van de voordrachtakten)

Opmaak van de stembiljetten

De burgemeester laat de stembiljetten drukken of vermenigvuldigen:

- Moeten eenvormig van kleur en formaat zijn
- Vermelden in alfabetische volgorde de namen van de kandidaat-effectieve leden en de namen van hun eventuele kandidaat-opvolgers in de precieze volgorde, zoals vermeld in de voordrachtakte
- Het is verboden enig ander stembiljet te gebruiken
- Voor het overige zijn de stembiljetten niet aan enige wettelijke of reglementaire vorm onderworpen

VVSG heeft een **model van stembiljet** ter beschikking op haar website

Inzage van de kandidatenlijsten

Installatievergadering gemeenteraad (keuze)	Oproeping installatie gemeenteraad (ten minste 8 dagen op voorhand)	Informatienota politieraad (ten minste vijf dagen vóór het indienen van de voordrachtakten)	Indiening kandidaturen politieraad (tussen de 7de en 4de dag vóór datum oproeping installatievergadering)	Ter inzage leggen kandidatenlijst politieraad (uiterlijk de 3de dag na indienen van de voordrachtakten)
Maandag 2 december	Zondag 24 november	12, 13, 14 resp. 15 november	17, 18, 19 of 20 november	20, 21, 22 resp. 23 november
Dinsdag 3 december	Maandag 25 november	13, 14, 15 resp. 16 november	18, 19, 20 of 21 november	21, 22, 23 resp. 24 november
Woensdag 4 december	Dinsdag 26 november	14, 15, 16 resp. 17 november	19, 20, 21 of 22 november	22, 23, 24 resp. 25 november
Donderdag 5 december	Woensdag 27 november	15, 16, 17 resp. 18 november	20, 21, 22 of 23 november	23, 24, 25 resp. 26 november
Vrijdag 6 december	Donderdag 28 november	16, 17, 18 resp. 19 november	21, 22, 23 of 24 november	24, 25, 26 resp. 27 november

Stap 2:

Tussen 2 december '24
en 6 december '24

VVSG

Verkiezing van de politieraadsleden

De verkiezing vindt plaats tijdens de installatievergadering gemeenteraad of ten laatste binnen de 10 dagen na de installatievergadering van de gemeenteraad

HERHALING: Het is aanbevolen om de politieraadsverkiezing te laten plaatsvinden tijdens de installatievergadering van de gemeenteraad!

Er is maar 1 verkiesbaarheidsvoorwaarde: de effectieve kandidaten én de opvolgers moeten deel uitmaken van één van de gemeenteraden die de meergemeentenzone vormen op het moment van de verkiezing als politieraadslid!

Verkiezing van de politieraadsleden

De verkiezing van de leden van de politieraad moet in openbare vergadering plaatsvinden. De afwezigheid van een raadslid wegens bv. ziekte of een reis stelt de verkiezing niet uit.

De stemming gebeurt geheim in één enkele stemronde volgens het meervoudig stemrecht

Het aantal stemmen waarover een gemeenteraadslid beschikt, hangt af van het aantal te verkiezen politieraadsleden

Aantal te verkiezen politieraadsleden	Aantal stemmen waarover elk gemeenteraadslid beschikt
Minder dan 4	1
4 of 5	3
6 of 7	4
8 of 9	5
10 of 11	6
12 of meer	8

Verkiezing van de politieraadsleden

Elk gemeenteraadslid ontvangt zoveel stembiljetten als hij stemmen heeft:

- De kandidaten met de meeste stemmen zijn verkozen tot effectieve leden
- Bij staking van stemmen = voorrangsregeling (cf. art. 17 WGP)
- In het geval niet alle mandaten kunnen worden toegewezen (aanvullende stemming)

Het bureau voor de kiesverrichtingen bestaat uit de burgemeester en de twee jongste gemeenteraadsliden

Na sluiting van de stemming wordt onmiddellijk overgegaan tot de stemopneming. De blanco of ongeldige stemmen worden na de stemming apart gelegd. De geldige stembiljetten worden gerangschikt volgens de effectieve kandidaten waarvoor een stem is uitgebracht.

Om verkozen te kunnen zijn moet een kandidaat daadwerkelijk stemmen hebben behaald bij de verkiezing. Minstens één gemeenteraadslid moet één stem op de kandidaat hebben uitgebracht

Daarna stelt de burgemeester de lijst op van de verkozen effectieve leden en (desgevallend) hun opvolgers

Er wordt een proces-verbaal van de kiesverrichtingen opgemaakt door de algemeen directeur:

- over het hele verloop van de kiesverrichtingen en van de stemopneming (draaiboek VVSG)
- vermeldt uitdrukkelijk dat de stemming geheim was
- wordt ondertekend door de leden van het kiesbureau, alsmede de gemeenteraadsleden die dit wensen

VVSG heeft een **model van proces-verbaal** ter beschikking op haar website

Verkiezing van de politieraadsleden

De burgemeester kondigt de verkiezingsuitslag af, onmiddellijk na de ondertekening van het proces-verbaal van de verkiezing (tijdstip afkondiging van belang voor bezwaarprocedure!)

Het dossier van de verkiezing van de leden van de politieraad wordt door elke gemeente onverwijld toegezonden aan de Deputatie

Het dossier moet alle stukken bevatten die toelaat om over de regelmatigheid van de kiesverrichting te oordelen

De gemeenten maken hun volledige dossier ook over aan de politiesecretaris of de korpschef met het oog op de installatievergadering van de politieraad.

Stap 3:
Vanaf 5 januari '25

VVSG

Installatievergadering van de politieraad

De installatie van de verkozen politieraadsleden via eedaflegging kan:

- ten vroegste op de 31ste dag na ontvangst van de verkiezingsuitslag bij de Deputatie
- ten laatste binnen 30 dagen nadat de verkiezingsuitslag definitief is geworden.

De installatievergadering kan pas gebeuren na de geldigverklaring van alle verkiezingsuitslagen binnen de politiezone.

Indien bezwaar is aangetekend tegen de verkiezing, dan worden de leden pas bijeengeroepen binnen de 15 dagen nadat de verkiezing definitief is geworden. De uittredende leden blijven hun mandaat uitoefenen tot de nieuwe politieraad is geïnstalleerd

Een effectief verkozen politieraadslid dat vóór de installatievergadering besluit zijn mandaat niet op te nemen, moet de voorzitter schriftelijk in kennis stellen van het ontslag. Dan pas kan de opvolger zijn eed afleggen.

De installatievergadering van de politieraad wordt gewijd aan de eedaflegging en de installatie van politieraadsleden: *“Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk”*

Wanneer een verkozen politieraadslid niet aanwezig is tijdens de installatievergadering, dan zal hij of zij de eed moeten afleggen op de eerstvolgende vergadering van de politieraad. Het mandaat vangt immers pas aan op het moment dat het raadslid de eed heeft afgelegd.

Na de installatie kunnen andere agendapunten aan bod komen: reglement van orde politieraad, bepalen presentiegeld, delegatiemogelijkheden...

Het komt voor dat de installatie van een kandidaat in een mandaat, hoewel deze rechtsgeldig verkozen is, onmogelijk wordt gemaakt door een onverenigbaarheid:

- verhindering door de uitoefening van een andere opdracht of functie
- door het bestaan van een bloed- of aanverwantschap (tot en met de tweede graad)
- door een huwelijk of door een wettelijke samenwoning

Opgelet: de 2 laatste onverenigbaarheden bestaan slechts tussen de effectieve leden van de politieraad. Zolang de eventuele opvolger, die bloed- of aanverwant in de verboden graad is van het effectief lid, zelf niet geroepen is om effectief lid te worden, is het principe niet van toepassing.

Onverenigbaarheid leidt tot de onmogelijkheid om daadwerkelijk geïnstalleerd te worden (opvolger komt in de plaats van verkozen politieraadslid)

DEEL 2: Bezwaar en beroep

VVSG

Bezwaar- en beroepsprocedure

Enkel de kandidaten mogen een schriftelijk **bezwaar** indienen binnen de **10 dagen** bij de Deputatie nadat de burgemeester verkiezingsuitslag afgekondigd heeft.

Uitspraak over het dossier:

- Deputatie doet uitspraak binnen **30 dagen**, na ontvangst van de verkiezingsuitslag
- Het indienen van een bezwaar schort de beoordelingstermijn van de Deputatie niet op
- Na deze datum wordt de verkiezing steeds als geldig beschouwd

Er kan een **beroep** bij de **Raad van State** worden ingesteld binnen de **15 dagen** na de betekening van de beslissing van de Deputatie:

- door de kandidaten en de gemeenteraad
- door de gouverneur
- niet opschortend ten aanzien van de beslissing over de geldigheid van de verkiezing door de deputatie, tenzij beslissing deputatie vernietiging verkiezing inhoudt
- binnen 8 dagen na ontvangst beroep worden de gouverneur, de gemeenteraad en de politiezone op de hoogte gesteld van het arrest

Zijn er nog
eenvoudige vragen?

VVSG

